

MANUAL DO ELEITOR

EREITOR MỸ GE KEJ FÃ RÁ

+ *Kaingang* +

ELIÇÕES
2026

Tribunal
Superior
Eleitoral

EREITOR MỸ GE KEJ FÃ RÁ

Resolusun n° 23.759 tá Tribunal Superior Eleitoral (TSE) kri mỷ ge kej fã vỹ hán há hán kỹ nĩ ereisun kar prỹg ty 2026 nóg Brasil ki kej nĩ.

Ta ki, sinanỹs fag kar sinanus ag mỷ tóg hán há hán ky nĩ nireitos, neveres kar ag mỷ hán ge pẽ, ereisun rãnrãnh mĩ ke kãgmĩg kãn jẽ tóg, ti krỹn ge, ti ke tũn votasun kã hán ge ẽn mré hã.

MI Ã KEJ KE ẼN. KURÃ TỸ EREISUN KAR PRỸG 2026 KÃ

1º turno

Kej jẽ tóg kurã 4 kysã tỹ outubro prỹg tỹ 2026 kã (domingo)

2º turno, ti ken ky

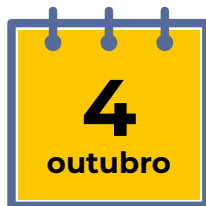
Kej jẽ tóg kurã 25 kysã ty outubro prỹg ty 2026 kã (domingo).]

Horário: 8h às 17h Brasil kar ki, Brasília tỹ hora pẽ ki (DF).

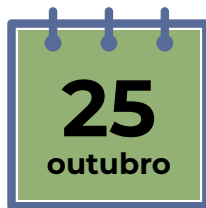
Rãnrãnh ke tũ ke

- neputanu fenerar
- neputanu estaduar (ke tũ mỷr nistritar)
- senanor (vaga pir)
- senanor (vaga régre)
- governanor kar vise-governanor
- presinente kar vise-presinente na Repúmrica.

1º turno

2º turno (se houver)

Títuro ereitorar kar kurã ty vota kej ke

Û nỹ vota kej

Prỹg ty 18 ag kar ùn kãfór ag tóg kej ke pẽ nỹ tĩ kar prỹg ty 16 kar 17 ag ke sóg, prỹg ty 70 kar vẽn h rãn kórẽg ag ke sór tóg há ny ge!

Kurã ty ereisun kã

ã ty vota ken jẽ, ã tóg ã nokumento ù ven kej ke nĩ vẽn h kãkrá ty to sá ẽn (inentinane, passaporte, rãnrãnh ge karteira, e-Título vẽn h kãkrá mré etc.). Æ pi serurar mré rãj ke nĩ ã tá ãn sĩ kãki vota kej ke ẽn kã tá kar mesário ã nĩm ge tój mũ ã mỹ.

O títuro tóg ki hã kem ky, vota kej ã tóg miometria tũ ki.

Prazos

Kurã 6 kysã maio prỹg ty 2026 kã tóg krá ké ag títuro hãn jẽ ke tũ mỹr ti ki hãn há hãn jẽ, ki hãn há hãn, ve hãn mãn ke tũ mỹr ã tỹ kej ke rá tĩn jẽ. Æ tỹ títuro tãn hãn ke tũ mỹr ki hãn há hãn tóg róm mãn kartório ereitorar kar ag mĩ 2º turno ereisun 2026 tóg kar ka.

Kapitulo 2

Ereitoras kar ereitores ty rir há hán ge ẽn ag

Ki ty kró ke

kanhgág ag kar Kiromoras ag tóg ag vĩ
ki kar ag kej fã há ẽn to há ta vĩ kej ke ẽg
tóg nỹ tĩ, ấ ty títuro tăg hán jẽ pi fóg vĩ tó
hán kej ke nĩ kar ấ inh vẽ ke nẽ.

Ki rã há hán tá vĩn

ũn tỹ vẽ só ki nén nữ hán kórẽg ke tũ mỹr tĩ vãnĩ sĩ tóg
nireito nĩ ti kej, vota, ke há ẽn ve jẽ kar ỹ tóg ti mré hán ge
ve ja tóg kej hora ty vota ke tá krág ky. Urna tóg recursó ne
áunio, fones neskartáveis, ki gỹ tỹ mrairre, Limras tó ke ẽn kar
kasór tóg ẽg mré tĩn fã há ẽn.

Kapitulo 3

Jyji sociar kar vota kej ke ag jamã mág ỹ tá

Jyji sociar

ũn tỹ transgenẽro ag tóg nireito ny tĩ ag inentinane
ne genero kar jyji sociar to há pẽ ny tĩn ke ny kanrasto
ereitorar kã ki.

Jamã mág ỹ tá

ereitora fag kar ereitor ag tỹ vota kej ke jam mág ỹ tá títuro
hán ky nỹ tĩn ky, Brasil ẽmĩn mĩ kurã tỹ ereisu kã, ag ẽmĩn ke
vota kej jẽ ấ tóg to vĩn mũ kar presinente na repúmrika mỹ ấ
tóg kej jẽ há nĩ Kapital ke tũ mỹr município tỹ 100.000 ereitor
ẽn kã fãr nĩn ky.

Kapitulo 4

Ã ĩn jã há tá? Ka rãm ge ěmĩn mĩ vota kej ke ti

Ã ty pasá ke tĩn kỹ, jamã ũ tá tĩn ky tóg to vĩ jẽ há nĩ, sỹ tỹ vota ken jẽ, to ěg tóg voto em Trãngito ke tĩ. Ã ty to vĩn jẽ tóg há nĩ ne 20 ne julho a 20 ne agosto ne 2026.

Ã ty ã jamã mág sĩ hã kãmĩ tĩn kỹ, ti kar ag ã tóg kej. Hã ra ã, ã jamã mág sĩ jãtỹ tĩn kỹ, ã tóg presinente hã mỹ vota kej mũ.

Kapitulo 5

Vota ke tũn kỹ? Hẽ ren kỹ tó há hán ã vota kej ja tũ ti

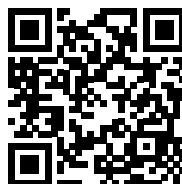
Ereisu kurã kã

tó há hán ja ã tóg ã tũ ti aprikativo [e-Título](#) ki ke tũn mỹr ã tóg tĩn mũ ag mỹ tó há hán jẽ ag vota ke nỹ tĩ ěn ra.

Ereisu kar kỹ

3 ne nezemmro 2026 tá tóg krá ny (1º turno kã vota kej ja tũn kỹ) kar 8 ne janeiro vẽ (2º turno kã vota kej ja tũn kỹ) ã tó há hán ge ti. Internet mĩ ã tóg hán mũ ge (<https://justifica.tse.jus.br>), ke tũ mỹr aprikativo e-Título ke tũn mỹr kartório ereitorar mĩ. Æ ta ã jamã jã tỹ tĩn kỹ, ã tóg kurã ty 30 nĩ ã jún mũ ěn ki Brasil ra ã ty tó há hán jẽ. Æ tỹ vota ke tũn kỹ kar tó há hán tũn kỹ, kajãm ke ã tóg nĩ R\$ 3,51 ã to vĩ ja ěn ti.

Nón ve hán jagỹ ta vĩ

Ũn ty kajãm tún kỹ, murta ti, pi ã passaporte hán jẽ há nĩ kar inentinane ti, fakurnane púmrika tỹ vẽn rán, kar ã concurso pi ã mũ ki krój ke tún mỹr ã jẽnkamũ to vĩ jẽ mankos púmriko mũ.

Fag kar Ag ty jag nón tăgtũ ki vota ke tún kỹ (turno kar mũ ag tóg nĩnkren tĩ), títuro ty tũ ke ag tóg tĩ. Ũn ty ti jagjẽg tar ẽn ven kỹ pi murta kajãm!

Kapituro 6

Ã mỹ há ta vĩ kar ã hán ge ẽn tóg jag mré mũn tĩ

Krĩ ku sá há hán kỹ vota kem nĩ

Há tóg nỹ ã vota kej ke ti hora ẽn ki ã pi rãnrãnh tĩn, pi ã mỹ kajãm ge ẽn vãn ge nỹ tĩ.

Nĩgfėj ge tũ

Pi ereitor fag ke tún mỹr ag nĩgfėj ke nỹ tĩ kura tỹ 29 ne setemmro kar 6 ne outumro ne 2026 kã, nĩgfėj ja ag tóg ag kri hã nỹ tĩn kỹ ven kỹ ke tũ mỹr nẽn ã kórẽg hán kỹ ti kajãm ge tóg há tún kỹ.

Ja tún my vẽn ven

Ereisu kurã kã, há nỹ ja tóg ã ty ã pir mỹ kar ja tún mỹ mroshes, anesivos, nanneiras kar kamisetas rĩn kỹ tĩn jẽ. Hã ra pi há nỹnh mũ urna rã hã vẽn mãn jẽ kur mỹ kej ke ẽn rãn ran rĩnh kỹ tĩn kỹ!

Kapíturo 7

Ă ty vota ke kar kÿ ã mré ke ẽn pi tũ kej! Tũn nÿm nĩ kar kej ke tũ ẽn tóm nĩ ge

Serurar ki kej ke tũ ẽn tó

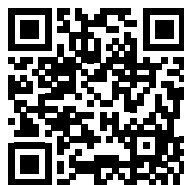
Aprikativo Pardal ki ã tóg hán, kysã ty agosto kã, cidadã fag ke tũn mÿr cidadão ag tÿ kej ke tũ ẽn tó jẽ há nĩ vẽn ven mẽ voto kÿgjãm nÿ tĩ ẽn, mykina púmrika ẽn mré hã kar mÿ kej ke ẽn ag vẽn rá ke tũ ẽn ti.

Tũn nÿm há hán

ẽg kar tóg ve jẽ há nÿ tĩ Kanninato ag nén nũ kÿgjãm ẽn to vẽn rá ti sistema [DivulgaCand](#), Justiça Ereitorar ki.

Shatmot

TSE site ki kar aprikativo e-Título ki, Justiça Ereitorar tó ã mÿ ven assistente virtuar ki ereitora kar ereitor ta ti ki kag tĩ ẽn ereisu to ke ti kar ag tÿ ve há hán ge vẽn nén ve há tág ki.

Cidadã tÿ rãnrãnh ge há ẽn

vẽn ón ke tũn mÿr nén nũ kórég tÿ ereisu kókén há ẽn kránh mÿ vẽn kanhrãn ẽn (IA) rei mré ke tũ ẽn ke tũ mÿr vẽn vãmer ee ta vĩ ẽn jẽ nẽn fã ẽn ti Whatsapp kã ki tó jẽ tóg há nĩ sistemy de Alertas de Desinformação Eleitoral - Siade ki.

Sistema de [Alertas de Desinformação Eleitoral – Siade](#).

Ereisu to vênh rá Kar jêkamũ nĩm fe há ẽn ki

Ã ty hán ge há ẽn

há tóg nĩ ã tỹ ereisu to vênh rá kāsĩr ẽn vinvin ge jẽ. Kamiju ke tũ mỹr vênh ẽn jẽnkārōr, há tó tĩn ã mỹ ti vênh kāsĩr tỹ to sãgsãg ge jẽ 0,5m² nỹnh ke tóg nĩ(ke tũ mỹr kamiju nér to syn ky). Vẽ só ki tóg tỹ kej ke nỹ tĩ; pi jêkamu to vĩn ke nỹ tĩ ereisu to vênh rá tág vĩn ven jẽ!

Ủ kamiju tỹ mỹ vota kej ke ẽn to vênh rá ẽn tũn to tĩ vẽ só ki to jẽn ge nĩ kar vẽ ké kej ke nĩ, pi há nỹ rãnřnh tág kajãm jẽ.

Ã tỹ nĩm pẽ hán jẽ

ã tỹ ereisu ki kej ke nĩ ẽn mỹ jêkamu nĩm jẽ, jêkamu tág tóg 10% tỹ jún ge nĩ ã prỹg pir ereisu jo jêkamu hán ja ẽn ti. Nĩm pẽ hán mũ ẽn tóg nón ve há nĩnh ke nĩ, Pix mĩ, manko mĩ ã ra tĩm ke tũ mỹr prataformỹ tỹ jag mré e ẽn ki (site ne vakinha virtuar kã mĩ).

Ereisu ki kej ke ẽn vênh ra TV ki

Ereitora fi ke tũn mỹr ereitor ti tóg vênh ven jẽ há nĩ mũ rádio kar terevisu ki ereisu ki kej ke ẽn ag vĩn ven kỹ vẽ ké.

Kapitulo 9

Ereisun ki Rãnrãnh (Mesárias kar Mesários)

Ã tỹ vễ só ki mesyrio jẽ vễnh rãn jẽ kartório ereitorar ra ã tóg tĩn, TRE site ki ke tũ mỹr aprikativo e-Título ki (ũn tỹ ti nĩgế fėj rá ẽn ven há nán kỹ nĩn kỹ).

Ã mỹ ke há ẽn kri nén ũ há

Mesárias Kar mesários ag tỹ kurã rěgre gỹjũ kej mũ ag rãnrãnh mũ tũ nĩ jẽ kar kri ag vễnh kanhrãnrãñ ja ereisu mỹ - ag rãnrãnh nĩm fã ẽn tỹ ag tóg to vãmẽn mũ ag kurã ki rãnrãnh ge tũ ẽn to. Ereisu kurã kã Justiça Eleitoral tóg mỹ vej mũ vễjẽn ti.

Ereisu ra rĩm k̄ĩ tĩn ge ẽn: to kanhr̄anh k̄ã nĩ

Rĩm k̄ĩ tĩn ge ẽn kaj̄am ge tũ

Poner púmriko tóg vej ke nĩ rĩn k̄ĩ tĩn ge ẽn vẽn̄h kar m̄ỹ sinane k̄ãmĩ kar vẽn̄h jam̄ã sĩ ã ra kaj̄am mẽ kur̄ã t̄ỹ erisu k̄ã, tĩn ge ja ag tóg jag nón kur̄ã há ke ránr̄anh ke mũ ẽn ge ki.

Kórẽg hán ereisu k̄ã

vẽn̄h ki rĩr nĩ! Pi kej jẽ há nĩ ereisu ki kej ke tóg jẽg mũ ẽn ke tũn m̄ỹr partinos ag t̄ỹ ereitor rĩn k̄ĩ tĩn ke tũ m̄ỹr vẽn̄jẽn nĩm jẽ voto ka to. Justiça Eleitoral ta vĩn tóg vẽn̄jẽn vej mũ ãn t̄ỹ kór há ta vĩ ty jam̄an k̄ĩ n̄ỹ tĩ ẽn ag m̄ỹ, kanhgág ag m̄ỹ, kirommora ke tũ m̄ỹr rimeirinhos ag m̄ỹ.

Ve pẽn k̄ĩ ty nĩ ha rĩm k̄ĩ tĩ ge ẽn kaj̄am mẽ t̄ỹ kanhgág ag, kilommora kar komũninane pẽ ẽn ag vota kej ke nireito tóg kej jẽ (vẽn̄h jam̄ã mág k̄ãsĩr ẽn krág vej ke tũ tóg n̄ỹ tĩ) ereitor tĩn kórẽg ẽn ag ke tũ m̄ỹr tĩn kórẽg sĩ ẽn ag rĩm k̄ĩ tĩn ge ẽn tũn k̄ĩ TREs tóg ag m̄ỹ vej ke nĩ órgu púbriko ag mré (Program̄ỹ ã Voto Tóg Há Ta Vĩ N̄ỹ K̄ã Ki).

**Tỹ Krika, kĩ rã jẽ kar Kanhrãn
ha ta vĩ hán jẽ**

[Karennário Ereitorar](#): ve há hán nĩ hẽ re kã
kej ke kar ereisu kurã ag 2026 kã.

[Justiça Ereitoral mré vĩn ge](#): hẽ tá kar hẽ ren
kỹ jãvãnh to vênh vĩ há pẽ ên?

[Justiça Ereitorar portar](#): urn to ke kar, kyrũ
voto ti, tátá mré kej ke ên kar nén ã e ãn

Tradução: Danilo Braga
Etnia: Kaingang

ELIÇÕES
2026

